

... FELOLVASTA A LEVELET. (Lásd a 197. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LIX. köt. 13. szám.

Ara negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. szeptember 23-án.

A HÁROM BOSZORKA.

— Elbeszélés, számos képpel. —

(Folytatás.)

BÁR mekkora volt Szidike és Zoltán csodálkozása, midőn a falon függő arcképet megpillantották, még sokkal nagyobb lett az ámulatuk annak hallatára, hogy nem Magduskát ábrázolja az, hanem magát az öreg grófnét, persze fiatal korából. De nem csak álmélkodtak, hanem meg is zavarodtak egy kicsit és röstelték, hogy oly hangosan beszéltek. Mert most már felelni kell a kérdésre, hogy mit találnak különöset azon a képen?

De ha kell, hát kell. Zoltán adta meg a feletet.

— Csak . . . csak az lepett meg, hogy nagyon hasonlít valakihez.

— Bizonyosan otthon nálatok is van fiatal nő arcképe abból a régi időből és mert ugyan-olyan divatu ruhában van lefestve, hasonlít ehhez.

— Nem, nem arcképhez hasonlít, jegyzé meg Szidike, hanem egy fiatal lányhoz, akivel épp itt ösmerkedtünk meg.

Ekkor Lujza néni közbe szólt:

— Ugyan mit csacsogtok össze, gyerekek! Hiszen itt nem ismertek senkit, hát ugyan kihez hasonlítana?

— Hát . . . hát . . . Magduskához.

A grófné arczán, mint ha sötét boru suhant volna végig e név hallatára; de hamar vissza nyerte hideg nyugodt kifejezését; Lujza néni meg inkább nevetve mondá:

— Nagy bohók vagytok, kedveseim. Mindig az a Magduska jár az eszetekben.

— De igazán kedves néni . . . nézze meg csak!

Oda ment a két öreg hölgy is és Lujza

néni, amint a képre pillantott, meglepődve kiáltott fel:

— Valóban, igazuk van . . . Ez csodálatos hasonlatosság.

— Igazán? szólt a grófné meglehetősen közönyös hangon. Akad néha ilyen hasonlatosság. És ki az, akire hajdani arcképem emlékeztet?

— Egy szegény leányka, aki Sárikának reggelenként a gyógyvizet hordja, felelé Lujza néni. És persze az fokozza a hasonlóságot, hogy a ruhája éppen ilyen ósdi módra készült.

— No, az már nagy fonákság, jegyzé meg a grófné.

— Ugy hallottam, hogy árva, vagy nagyon szegény, elhagyott gyermek, magyarázta Lujza néni. Egy igen öreg asszonynál van, aki olyanra szabja a leányka ruháját, amelyet ő tudott hajdan fiatal korában varrni.

— Sajátságos, hogy még nem jelentkezett nálam, szólt a grófné. Tudhatják, hogy az érdemes szegényeket szívesen segítem. Nem tudják annak az öreg asszonynak a nevét?

Zoltán és Szidike szinte bele sápadtak ebbe a kérdésbe. Ők jól tudták annak a szegény öreg asszonynak nem csak a nevét, hanem azt is, hogy kicsoda és hogy miért nem fordul segítségért a grófnéhoz, aki neki haragosa, aki előtt tehát jobb nem is beszélni róla. Lujza néni azonban mindezekről semmit sem hallott, épp csak a nevét tudta a Magduska vén anyókéjének, hát a grófné kérdésére készséggel felelé:

— Annyit tudok róla, hogy Orsolya anyónak nevezik és azt tartják róla, hogy közel száz esztendő.

Szidike és Zoltán nem csodálkoztak, de Lujza néni annál inkább e szavak hatásán

Az öreg grófné arcza hirtelen elvesztette fagyos merevségét; szeme villogott, egész testében szinte megremegett és hevesen, mintegy megfélelkezve mindenkiről, aki közel van, mondogatta maga-magának:

— Az öreg Orsolya! Nála van egy fiatal leány, aki hozzám hasonlít... De hiszen akkor meglehet, hogy... Oh!... És merészkedett volna... éppen itt közelemben... titokban!...

De csak néhány másodperczig tartott ez az izgatottsága. Amint tekintete ismét a vendégeire esett, egyszeriben vissza nyerte önuralmát és ismét nyugodtan mondá:

— Kissé meglepett ez a dolog és egy régi szomorú eseményre emlékeztetett. Jól ismerem azt a vén Orsolyát, cselédünk volt sokáig, de magára vonta a haragomat, azért nem folyamodik hozzám segítségért. Bizonyosan valami szegény rokonát vette magához. No's, az egész dolog nem érdekel tovább.

A gyermekek ezt talán elhitték, de Lujza néni jól látta, hogy nem egészen úgy van, ahogy az öreg grófné mondja. Érdeklí biz' őt a dolog, de nem akarja, hogy szó legyen róla. Természetesen nem is beszéltek róla többet. Még lesétáltak a kertbe, aztán megtekintették a kerten túl levő szép majorságot s végre, mikor már-már esteledett, Lujza néni s a két testvér elköszöntek a kastély asszonyától, ki nyájasan mondá:

— Holnap bemegyek Sáríkáért. Ti pedig, fiacskáim, legközelebb megint kijöttök ide hozzám, ha ugyan tetszett itt nektek. És ha apácskának irtok, írjátok meg, hogy köszöntöm.

A nagy bárka-kocsi elő állott s Lujza néni a két testvérrel haza kocsizott. Nagyon

meg voltak elégedve a kirándulással, mert hiszen a grófné igazán nagyon szívesen látta őket s Szidike és Zoltán most már nehezen tudták őt grófi boszorkának tartani. Olyan jó és nyájas tud lenni! És milyen tündér-palotában él!

De mégsem ez forgott most leginkább a fejökben, hanem az az arczkép, mely annyira hasonlít Magduskához, meg hogy a grófné néhány pillanatra oly nagyon fölindult, mikor Orsolya anyóról volt szó. És nem csak a két testvér, hanem a komoly Lujza néni is nagyon eltűnődött ezen, úgy hogy mikor aztán otthon Sáríka kérdezgette, hogy volt, mint volt? — legelőször is ezt beszéltek el neki.

— Mindenesetre nagyon föltűnő az a nagy hasonlóság az arczkép és Magduska közt, jegyzé meg a néni. No de ilyesmi előfordul néha. Hanem valami mégis lapanghat mögötte, mert különben érthetetlen volna, hogy ez a büszke grófné annyira felindult a vén Orsolya anyó nevének hallatára.

— Ó, mi tudjuk, miért haragszik a szegény öreg anyókára, szólott Szidike.

— Ti csak hallgassatok azokkal az utszélen fölszedett szó-beszédekkel! mondá a néni szigoruan. Ott a kastélyban is jobb lett volna, ha nem csacsogtok. A grófné nagyon szívesen és nyájasan fogadott, mi pedig, ha akarathul is, kellemetlen érzést támasztottunk benne. Ilyesminek többször nem szabad történni.

Hát el is hallgattak Zoltán és Szidike, de nem hosszú időre. Mert Sáríka mégis csak kíváncsi lett és mikor a néni távozott, hogy házi dolgai után lásson, Sáríka kikérdezte két kis testvérét, hogy mit tudnak.

No, volt ezeknek beszélni valójuk, amíg mindent elmondtak! Talán nem is egészen szép sorjában beszéltek el, de lassan-lassan mégis csak megtudott Sáríka mindent, amit ők tudtak. És nagyon elgondolkozott rajta.

— Tulajdonképen nem sokat tudunk egyebet, mint amit alkalmasint mindenki tud itt a környéken, szölt Sáríka. Bizonyosan sokan ismerték Andor grófot, az öreg grófné fiát és azt is tudják, hogy nagy haragban szakadtak el egymástól valami ok miatt. No, hát ebbe senkinek sincs beleszólása. Engemet csak azért érdekel, mert alkalmasint ez volt az a régi szomorú história, melyet a grófné előtttem röviden említett, hogy a mi apácskánk nagy jó baráti szolgálatot tett akkor neki.

— De Orsolya anyó valami kinesről beszélt, melyet Andor gróf reá bizott, jegyzé meg Zoltán. Talán emiatt a kincs miatt támadt a nagy harag. Valjon mi lehet az a kincs?

FLORENCE. (Lásd a 198. lapon.)

Sáríka sokáig nem felelt. Végre így szölt:

— Sejtek valamit, de még csak kimondani sem merem. Ti pedig, kedveseim, ha Magduskával vagy a vén anyókéval találkoztok, egy szöt se szóljatok az egész dologról. Nem szabad a mások ügyébe bele kotnyeleskednünk.

— Ha úgy kívánod, akkor persze... úgy is lesz, mondá Szidike. Jaj, pedig most már olyan kíváncsi vagyok!

— Ha apácska itt volna, ő bizonyosan meg tudná magyarázni, tünődött Zoltán. Tudod mit, Sáríka? Különbén is megírod apácskának, ugy-e, milyen barátságba jutottunk a grófnéval? Hát említsd meg ezeket a dolgokat is.

— Azt megtehetem. Söt jó is

lesz. Mert apácska, ha tud e dologban valamit, bizonyosan ad jó tanácsot, utasítást, mit szabad és mit nem szabad emlegetnünk a grófné előtt, ha jó barátságban akarunk maradni.

Sáríka mindjárt másnap megírta a levelet. Zoltán olyan futva vitte a postára,

mintha céljához volna legapácskát kellett, mkozás la kíváncsis és csendl

Az ön Sáríkáért komolyan előbb. A egyetlen nyáján e felejtetté. újra talál nyelvcsk hogy ő, annak, fiatal kor beszélni, bökte.

— Ne Nem leginkább alkalmun kozhattal nem mel totta az röstelték jó anyók szer meg ők igazán uri bará

Harm amint be elmerülve

— Ta Mit ír?

mintha a levél azzal is hamarabb érne céljához. Ő is, Szidike is azt szerették volna legjobban, ha estére már meg is jön apácskától a felelet. De biz' arra várni kellett, más nap is, harmadnap is. A várakozás lassacskán le is csillapította nagy kíváncsiságukat, a napok szépen rendben és csendben folytak egymás után.

Az öreg grófné másnap ismét eljött Sáríkáért, megkocsikáztatta és csak-olyan komolyan nyájas és barátságos volt, mint előbb. Az arczképről, Orsolya anyókáról egyetlen szó sem esett; mint ha már mindnyájan elfelejtették volna. Pedig dehogy felejtették el! Kivált Szidikének, mikor újra találkozott Magduskával, már-már a nyelvcskéje hegyén volt a kérdés, tudja-e hogy ő, a kis boszorka, szakasztott mása annak, amilyen a grófi boszorka volt fiatal korában? Sőt már kezdett is róla beszélni, de Zoltán még idején oldalba bökte.

— Nem emlékszel, mit mondott Sáríka?

Nem fecsegték hát ki semmit, de talán leginkább azért, mert nem volt rá sok alkalmunk. Magduskával csak futólag találkozhattak az utcán, Orsolya anyóhoz pedig nem mehettek, mióta Lujza néni megtiltotta az ilyen látogatásokat. Sajnálták is, röstelték is nagyon. Mit fog az a szegény jó anyóka róluk gondolni, kivált ha egyszer meglátja őket a grófi hintóban! Pedig ők igazán nem lettek kevélyekké a nagyuri barátság révén.

Harmadik vagy negyedik napon reggel, amint beléptek Sáríkához, levél olvasásába elmerülve találták,

— Talán apácska irt? kérdék mohón. Mit ír?

— Nagyon keveset, de érdekeset és örvendetést, felelé Sáríka. Jertek ide, fölolvassom.

És fölolvasta a levelet (Lásd a képet a czimlapon.), mely valóban rövid volt. A bevezetés után csak ez volt benne:

»E levél helyett legjobban szerettem volna magam utra kelni, de ma még nem indulhatok. Mihelyt azonban elrendeztem legsietősebb dolgaimat, idulok. Talán már holnapután ott leszek nálatok. Nem is tudod, kedves lányom, milyen fontos dolog lehet abból, amit nekem irtál és az a két buksi, Szidike és Zoltán, nem sejtji, milyen összekuszált gombolyag fonálát találta meg. Megkísérlem, hogy legombolyítsam. Addig az egész ügyről egy szót se szóljatok. A közeli viszontlátásig ölel szerető *atyátok*.«

— Apácska jön! Holnapután itt lesz! Jaj de nagyszerű! ujjongtak a gyerekek.

Eleinte szinte meg is feledkeztek arról, hogy miért jön. Azaz, hiszen nem is tudták és csak még feszültebb kíváncsisággal kérdezték egymástól:

— Valjon mit akarhat apácska az öreg grófnéval és Orsolya anyóval?!

(Folytatása következik.)

KEGYETLEN MULATSÁG.

(Képpel a 201. lapon.)

NAGY ujjongás, diadalmi kiáltozás hallatszott a szobából.

— Megvan! Benne van!

— No most véged, torkos Czinczi!

— De még előbb mulatunk rajta! Behozzuk a karmos cziczát, de nem adjuk mindjárt neki.

Szegény Czinczi már eddig is inkább holtan, mint elevenen vergődött az egérfogóban, a melybe vigyázatlanul bele ment. És mert, ó rettenetes! Látja éhes ellenségét, a macskát, mely mohón rohan reá,

Nem kaparíthatja meg rögtön, az igaz; az egérfogó drótjai egyelőre még védik a halálra szánt rabot. De meddig? Csak ameddig a nézők megelégtették a mulatságot.

Igen bizony, nagyon mulatságos volt az, mikor a cicza mindenkép hozzá akart férni a fogoly egérkéhez. Jani, Bözsi, Palika alig győzték a nevetést. Hogy szépeg, vergődik benn a torkos egér! Ugy kell neki! Miért merészkedett ide a szobába. Már egy hete alkalmatlankodott, de a cicza elől mindig ügyesen elmenekült. No megfogta az egérfogó. És most sokszoros halállal hal meg. Előbb agyon rémüldöz, aztán megkapja a cicza, aki most olyan mulatságosan játszik vele.

Vagy talán nem is egészen mulatságos? Mert ni, Ilonka távolabbról nézi és ha nevet is, nagyon fanyarul nevet. Aztán így szól:

— Ugyan ne kinozzátok már! Nem nézhetem tovább!

Fölkapta az egérfogót, kinyitotta az ajtaját s az egérke kiugrott.

— Fogd meg, Karmos, ha tudod, szólít Iluska.

De biz' az életét féltő Czinczi gyorsabb volt és egy szempillantás alatt eltűnt a szekrény alatt.

Lett erre ribillió! Jancsi, Bözsi, Pali haragosan támadtak Iluskára, hogy megszőktette az egeret. De még a mamánál is bepanaszolták. Mikor azonban Iluska elmondta, hogy és miképen volt, a mama így szól:

— Helyesen tettel. Egyik-másik állatot, bogarat el kell pusztítanunk! de kinozni akkor sem szabad. Aki kegyetlenkedésben talál örömet és mulatságot, rossz uton jár s idővel szivtelenné és kegyetlenné lesz, úgy hogy meggyüülök a jó emberek.

Megröstellték Janiék a mulatságot s megfogadták, hogy többé nem ismétlik. No, Czinczivel nem is tehettk, mert Czinczi meg teljesen megelégtelte azt az egyszeri mulatságot és tájékkára sem ment többé annak a veszedelmes szobának.

F L O R E N C E.

(Képpel a 196. lapon.)

*Azt hittem, a végét el már sosem érem!
De hát végre mégis sikerült a képem.*

*A fotografusnak untam mosolygását...
Hatszor szögezte rám sötét masináját.*

*»Jól tartotta magát! S kérdem a világot,
Jobb arczképet ennél valjon mikor látott?»*

*Csak hogy megvan, megvan! Az idő
sarkamban...
Nagyapának neve-napja épp holnap van.*

*Keretet köréje, virágot hegyébe!
Igy járulok holnap reggel elejébe!*

*Vállát nyolczvan évnek nyomja nehéz
súly...
Volt is az életben sok bánata, bája.*

*De van öröme is... főkép mikor rája
Szeretettel tekint az ő unokája.*

*Nem hivalkodásból mondom, elhigyétek —
De mert boldog vagyok bele, mondom néktek.*

*Szobám szélit, hosszút nyugtalanul járom,
Azt a holnap reggelt de nehezen várom.*

*Szinte látom: ott ül öblös kar-székében,
A kezébe újság-lapot fogva éppen.*

*Repülök ölébe... feje oldalt fordul...
Maglehet azért, hogy meleg könyje csordul.*

*A képemet fogja, szorongatja, nézi,
Arczomat s a képét csókokkal tetézi.*

*Köszöntöt se mondok... tán el is felejttem...
Ugy lesz, meglássátok. Nem tudom, de sejtem.*

*És majd megölelem, forróbban mint másszor,
Ezüst fehér haját megcsókolom százszor.*

A LEGÉDESEBB JUTALOM.

— Beszélyke. —

SIBONGVA, nevetgélve tódult a vidám diák sereg kifelé az iskola épületéből. Künn az utcán kisebb nagyobb csapatokban oszoltak szerte haza. Egyik csapatból végre csak ketten maradtak együtt, kiket utjok ugyan-egy irányba vezetett, Budapest egyik szép utcájába, az Alkotmány-utczába.

— Ma ugyan csak jó napod volt, Kálmán, szólt az egyik fiú. Hogy megdicsért a latin nyelv tanára!

— De meg is érdemeltem ám! felelt Kálmán derült meglepedéssel. A latinból feleltem egyesre, az már csak nagy sor, mi? Persze, te csak nevensz rajta, mert neked az könnyű dolog; de nekem éppen a latin nyelv szörnyen nehezen féra fejembe.

— És, lám, mégis kitűnően feleltél.

— Mit csináljak, mikor apácskám úgy kívánja? szólt Kálmán vigan. De most nem is adom ám olesón.

— Hogyan?

— Tudod, megalkudtunk apácskával, hogy a hányszor egyesre felelek, mindig valami jutalmat kapok tőle. Nálatok ez nem szokás?

— Jaj, nálunk ez nagyon bajos volna, a mi apánk hamar bele bukna. Mi négyen vagyunk testvérek, mindnyájan meglehetősen tanulók s ha apánk mindegyikünknek minden egyesért külön jutalmat adna, ugyan csak meglapulna az erszénye. A mi apánk

nem is olyan gazdag, mint a tied, akinek meg te az egyetlen fia vagy. Hát mi beérjük azzal, hogy apa, mama megcsókol.

Kálmán kissé elkomolyodott.

— No, hiszen tudod . . . ez talán többet is ér. Az én jó anyám rég sirban nyugszik, alig is emlékszem rá . . . apácskám azt mondogatja, hogy a mama helyett is ő kénytelen engemet kényeztetni. No, én már itthon vagyok . . . szervusz!

Kálmán egy nagy, négyemeletes házba ment s az első emeleten szép uri lakásba nyitott be. Könyveit letéve, mindjárt apja szobája felé sietett, hogy a »kitűnő« jutalma fölött megalkudjon vele; de itt egyelőre akadályt talált: vendégek voltak apánál. Idegenek előtt már csak nem dicsekedhetik el iskolai dicsőségével, az nem illenék ilyen gimnazista diákhöz, aki maholnap tizenkét éves lesz.

— Majd az ebédnél is ráérünk, vigasztalta magát. Addig legalább tanácskozom az öreg Márta nénivel.

Márta néni tisztos öreg asszony volt, kire Kálmán apja a háztartás gondjait bízta s aki a fiúnak is szeretettel viselte gondját.

— Márta néni, jó tanácsot kérek! Ezzel rontott be hozzá Kálmán. Az iskolában egyest kaptam és most nagyon töröm a fejemet, mit kérjek apácskától jutalmul.

(Folytatása a 202. lapon.)

NÁCZI. (Lásd a 207. lapon.)

KEGYETLEN MULATSÁG. (Lásd a 197. lapon.)

(Folytatás a 199. laphoz.)

— Jutalmul? Hiszen csak nem rég kaptad azt a gyönyörű albumot.

— Az akkor volt! Hát hiába kineztem a szegény fejemet azzal a rettenetes latin nyelvtannal?

— Dehogy hiába! Hiszen a magad jóvoltára teszed, így leszel majd derék tanult ember, amilyen apácska.

— Szép, nagyon szép, szolt Kálmán nevetve. De az még messze van, én pedig már most is hasznát akarom látni. Csak azt nem tudom, mit kérjek apácskától?

Ez nem is volt könnyű kérdés, mikor a szerető apa még kérdés nélkül is teljesítette fiának majd minden szeszélyét. És ha figyelmeztették, hogy tulságosan kényeztetni, azt felelte:

— Ha édes anyja élne, az még inkább kényeztetné. Miért is ne szerezzek neki örömet?

— Igen, de nem mindig csak ilyen módon, veté ellene Márta néni. Onzóvé lesz, mindig csak a maga gyönyörűségére gondol... Pedig alapjában jó szívé fiu.

Kálmán azonban most is megkapta a jutalmat. Hosszas fejtörés után azt eszelte ki, hogy egy fotografáló készüléket szeretne.

— Nem igen jót választottál, fiam, mondá az apja. Még messze van a vakáció, amikor kirándulásokat tehetsz és a falusi jószágunkra mehetsz és kedvedre fotografálhatsz. Itt a szobában nem sok mulatságod lesz veled.

De Kálmán megmaradt a kívánságánál, hát meg is kapta. Mikor megvolt a fényképező gépecske, meglehetősen csalódottan érezte magát, mert valóban nem sok hasznát vehette. Ugy titkon meg is vallotta magának, hogy jóformán kidobott pénz, amit érte adtak. Most már sok egyéb jutott eszébe, aminek jobban örülne.

— Sebaj no! Majd a legközelebbi alkalommal jobban meggondolom.

Ez az újabb alkalom nem is váratott magára sokáig. Egy napon Kálmán ismét diadalmasan nyitott be Márta nénihez:

— Nénike, megint van egyesem.

— Nagyon derék! Nagyon derék!

— De most jobban kieszelem, mit kérjek apácskától.

— Ugyan minek törnéd rajta a fejedet, mikor mindened van? Nem elég az, hogy apácska örülni fog?

— Az is fontos, persze... de már csak saját magára is gondoljon az ember... Ni, milyen szép virág! Ezt nekem adja, ugy-e, néni?

Az asztalon, pohárban, néhány szál nyíló tuba-rózsa illatozott. Kálmán utánok nyult, szokva lévén, hogy minden az övé legyen, amit megkíván; nagy meglepődésére azonban a néni így szolt:

— Nem adhatom neked. Köszönetül kaptam, nem illenék, hogy tulajdak rajtok.

— O, ó! Hát olyan becses jószág? És baj volna, ha megtudná, aki adta?

— Baj nem, de hiba volna, ha megszorodna szegény Pistuka, aki olyan hálás szívvvel adta.

— Ki az a Pistuka?

— Ismerhetnéd, mert itt lakik a házbán, a negyedik emeleten, szegény özvegy anyjával, aki azonban egész nap távol van, mert munkával köll megkeresnie a mindennapi kenyerét. Pistuka körülbelül akkora fiu, mint te, iskolába járt, de nem régiben a lépcsőn elesett és lábát törte.

— Ej no... szegény! sajnálkozott Kálmán.

— Most már jobban van annyira, hogy mankó segítségével mozogni tud a szobában, de még hetekig, talán hónapokig sem fog kijárhatni. Anyja azonban most már magára hagyhatja s a szegény fiu nap-hosszat egyedül van, csak én nézek néha utána, nincs-e valami baja.

— Juj, de szörnyen unatkozhatik!

— Éppen nem. Tanulgat, szórakozásul pedig virágot nevel az ablakban. Valóságos kis kertje van.

— No, már azt a kertet szeretném látni!

— Könnyen megláthatod. Épp most akarok fölmenni, hogy utána nézzek, nincs-e szüksége valamire. Velem jöhetsz.

El is ment. Sokáig tartott, míg följutottak, mert magasan van ám az a negyedik emelet, az öreg néni pedig csak lassan tudott annyi lépcsőt megmászni. De biz' még Kálmán is megelégette a fiatal jó lábaival, mert nem volt szokva hozzá.

Kicsiny, szegényes, de tiszta lakásba léptek be. Pistuka, mankójára támaszkodva, az ablaknál állt és virágait tisztogatta, ápolgatta. Mikor Márta néni mellett Kálmánt is megpillantotta, kissé zavarodottan bámult rá, de a néni hamar megismertette őket.

— Ez Kálmán öcsém, akit már említettem. Látni kívánta a virágos kertecskédet.

Pistuka majdnem szégyenkezve nézett az ablak felé, ahol nyolcz vagy tiz cserépben különféle szép virág pompázott.

— Igazán szépek, mondá Kálmán.

— Ó dehogy! szerénykedett Pistuka. Tudom én, hogy nem valami különösen szépek; de nekem mégis örömet szereznek és egy kicsit megvigasztalnak, hogy ezen az egész nyáron egyetlen fát, bokrot sem fogok látni.

— Dehogy nem! biztatta Kálmán. Majd jobban leszel és megint kijárhatsz.

— Azt magam is remélem; csak hogy sok idő fog bele telni, mire a lábam annyira megerősödik, hogy a négy emeletet meg bírjam járni. Addig ki nem mozdulhatok, mondta az orvos. Hát ez a néhány virágocska az én nyaram.

Szelid megadással, majdnem vidáman mondta ezt a sápadt képű beteg fiú. Mikor aztán a néni és Kálmán haza tértek, Kálmán így szólt:

— Ezt a Pistukát igazán sajnálom. Csakugyan borzasztó, hogy az egész szép nyarat így rabságban kell töltenie. Olyan pompás most künn járkalni a szabadban! Es... lám! Milyen jó ötletre vezet a Pistuka dolga! Már tudom, mit kérjek apácskától a mai kitünőért.

— No's, mit? kérdé a néni élénken.

— Azt, hogy holnap, vasárnap, jöjjön ki velem egész napra a Zugligetbe vagy a Margitszigetre. Ugy-e jó lesz, néni? —

Márta néni láthatólag elkedvetlenedett. Mint ha egyebet várt volna. Szárazon felelé:

— Persze, neked jó lesz.

Vigan és gyorsan mult ez a vasárnap, aztán a többi nap, gyorsan közeledett a nagy vakáció. Kálmán kettőzött buzgalommal iparkodott, hogy kitünő bizonyítványt nyerjen, mert ennek fejében apja előre megígérte neki valamely nagyobb kivánság teljesítését. A készülődések, tervezetések közepett Pistukáról bizony már jóformán meg is feledkezett. Végre túl esett a vizsgálatokon és nem csalódott: kitünő osztályzatot kapott.

Örvendezve sietett haza; alig várta, hogy apjának a jó hirt jelenthesse.

— De azzal nem fogok sietni, hogy mit kérek apácskától az ígért nagy jutalomul. Holnap megyünk falura, ott majd kószálok erdön-mezőn és e-közben jól kieszelem, mit kérjek.

Örömeiben nagyokat szökkenve sietett föl a lépcsőn s egyszerre csak, jaj!... rosszul lépett és nagyot zuhanva esett el. Kezét, fejét is erősen megütötte. De ez még nem lett volna nagy baj; hanem, amint föl akart állni, roppant fájdalmat érzett a jobb lábában és nem tudott ráállani.

— Ejnye no... még úgy járok, mint az a Pistuka. Szép multság volna!

Biz' az keserves multságnak ígérkezett. Nagy erőfeszítéssel valahogy mégis föltápaszkodott és a karfába fogózva, kinosan fölvergődött; de mire a szobába ért, verejték csurgott halálsápadt arczáról s félig ájultan rogyott a pamlagra.

Persze rögtön lefektették, orvost hívtak. Ez miután megvizsgálta, így szólt:

— No, nagyobb baj is eshetett volna. Csak ficzamosdás. Mindjárt helyre igazítjuk. Egy hét múlva rendben lesz.

Egy hét! Nem valami nagy idő, de Kálmán most azt hitte, hogy soha sem ér a végére. Két-három napig csak türt békeséggel, de már azután fogyott a türelme.

— Szörnyűség! Itt raboskodni a szobában, mikor már künn lehetnék falun, jár-

hatnék az erdőben. Egy egész hetet elvesztek a szép nyárból!

Eszébe jutott valami. Ott fönn, magasan fölötté, a negyedik emeleten a szegény Pistuka nem egy hetet, hanem az egész nyarat veszté el. Csak most kezdte Kálmán igazán érteni a szegény fiu szenvedését.

— Szegény Pistuka... az ő sorsa még gonoszabb... de sajnálom!

A saját kisebb szenvedése fölébresztette szívében az igazi részvétet a másíknak sokkal nagyobb szenvedése iránt. Kérdezősködött az öreg Márta nénitől, ellátogat-e még Pistukához és hányadán van Pistuka? Szép-e még a kertje, telik-e még öröme a virágaiban?

— Lábadoz lassacskán, de nagyon lassan, felelt egy napon a néni. Nem is kaphat gyorsan erőre az örökös szoba-fogságban. De majd csak kiheveri valamikor. Most az busítja, hogy a virágai már hervadoznak. Tudod, az afféle cserépvirág hamar elvirít, aztán vége. Mindig ujat nem szerezhetsz, arra nem telik.

— De most is van a néni kezében egy kis bokréta, bizonyosan tőle kapta.

— Igen, de ezt neked küldi. Nagy részvéttel hallotta a baleseted hírét és vigasztalásul ezt a néhány virágot küldi, azzal a kívánsággal, hogy mire egészen elhervadnak, már túl légy a bajon és indulhass vig nyaralásra.

Kálmán meghatottan vette át a virágot, igazán örült neki. Ott tartogatta, az asztalán, mikor már el is hervadtak. És ekkora már csakugyan talpra állt, már kitűzhatték az indulás napját. Örült is neki.

— No, az én rabságomnak hamar vége lett, nem úgy, mint a szegény Pistukáénak. De kár, hogy ő is...

Hirtelen eszébe jutott valami. Még kissé halovány arcát öröm pirja öntötte el. Sietett apjához.

— Apácskám, holnap megyünk falura, vakációzni, ugy-e?

— Ugy van, édes fiam. Az orvos azt mondta, hogy már kibírod az utat és ott hamarabb megerősödöl.

— De még adósom vagy, apuska, a kitűnő bizonyítványomért.

— Ó, ó! Olyan sürgető? Már be akarod hajtani az adósságot? No's, nem bánom. Hát mi a kívánságod?

— Nagy... igen nagy! Azt szeretném, ha Pistuka velem jönné és ott töltené nálunk a nyarat.

— Ki az a Pistuka?

Hamar megtudta. És mikor megtudta, megölelte Kálmánt.

— Legyen a kívánságod szerint. Kár hogy eddig is nem szóltatok nekem arról a szegény fiuról.

A szegény Pistuka eleinte álmodni vélte, mikor a nagy hirt hallotta. De biz' az valóság volt s harmadnapra a két beteg fiu ott üdült a szép Mátra-vidéken a Kálmán atyja birtokán.

Gyorsan üdültek, erősödtek a balzsamos tiszta levegőn. Pár hét multán már vigan bolyongtak erdőn-mezőn, még pedig mint igaz jó barátok, mert hamar megismerték, meg is szerették egymást. Derék fiu volt mind a kettő.

Piros-pozsgásan tértek a vakáció multával vissza a fővárosba. Boldog volt Pistuka és alig győzte háláját tanusítani; de talán még boldogabb volt Kálmán, aki jó atyját megölelve mondá:

— Édes jó apuskám, sok szép jutalmat kaptam tőled, de ez volt valamennyi közt a legédesebb jutalom!

KOBRA-KIGYÓK.

(Képpel a 205. lapon.)

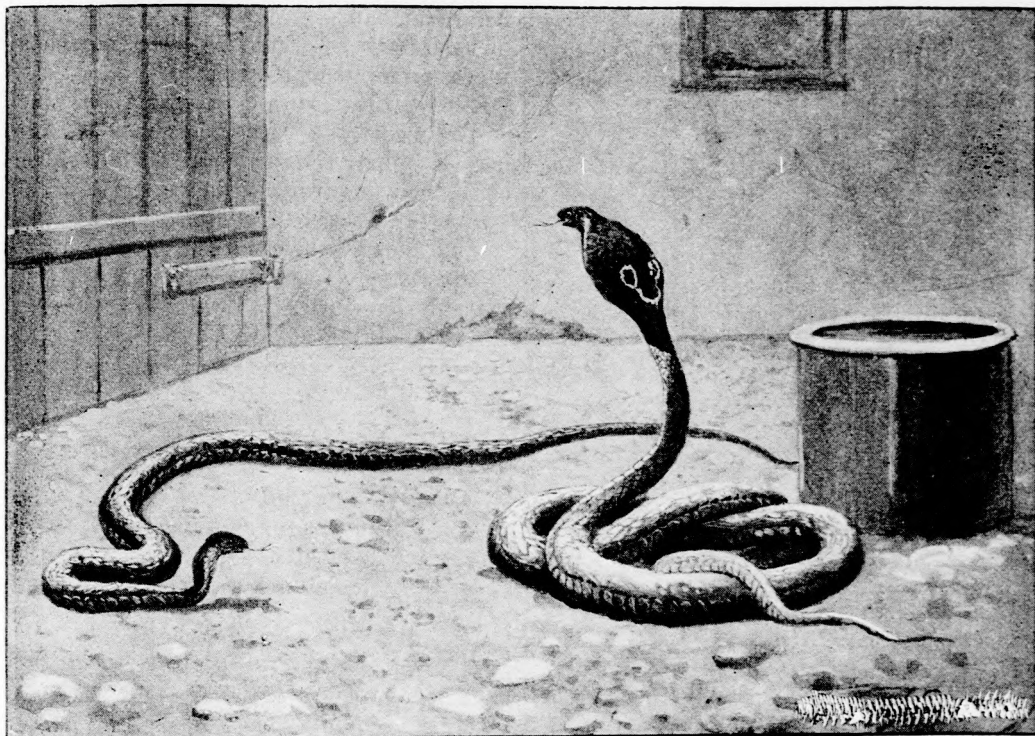
A LEGTÖBB ember fél és borzad a kigyótól, a legtöbb kigyó pedig szintén — fél az embertől. Igaza van egyiknek is, másíknak is. Az ember, ahol csak szerét ejtheti, agyon tapossa a kigyót; de viszont a kigyó, ha csak érintik is, rögtön mar és a marása sokszor veszedelmes, sőt halálos is. Ember és kigyó tehát veszedelmére van egymásnak mind a mellett, hogy a kigyó tulajdonképen félnék természetü és ha idején teheti, szívebben elmenekül; de mivel a földön, fűben

lappangva kuszik vagy hever, legtöbbször váratlanul akad az ember lába elé és ha valaki rátaposott, vagy, ha már, nincs ideje a menekülésre, akkor dühösen sziszeg és mar.

A mi szép magyar földünkön szerencsére kevés a veszedelmes kígyó, igazában csak egy vipera-faj van itt ilyen, de az is csak

kevés helyen. Mi tehát aggodalom nélkül heveredünk le a föbe. A forró égöv alatti országokban ez nem olyan ártatlan multság, mert ott a veszedelmesen mérges kígyók sokféle fajtája tanyáz. A leggonoszabbak egyike a *kobra*.

Messze Ázsiában, Kelet-Indiában van otthon. Nem nagy, de annál veszedelmesebb,

KOBRA-KIGYÓK.

mert nem is olyan félenk, mint legtöbb atyjafia, sőt inkább üldözőbe veszi azt, aki futni próbál előle. Mikor ellensége vagy kiszemelt prédája közel van, a kobra magasra emeli a fejét és vastagra fujja föl a nyakát, amelyen ilyenkor világos czifraság tűnik elő, mintha pápaszemet viselne a tarkóján. Sziszegve nyitja ki a száját,

melyben két oldalt egy-egy nagy méreg-fog meredez; aztán villámgyorsan oda kap ellenségéhez és megmarja. A seb kicsinyke, de a kobra mérget lövellt bele s ez a mérge embert, állatot megöl, még pedig nagyon rövid idő alatt. De ha a sebesült ember rögtön ki tudja szívni a sebből a mérget, akkor megmenekülhet.

Van olyan fajta kobra is, mely messzire tudja lövellni a mérget. Így nem igen öl, mert a mérge nem hat az ellenfele vérébe; de akinek szemébe jut, megvakul.

Mivel ilyen veszedelmes jószág, az emberek persze irtják is, ahol csak érik. Vannak merész, ügyes kigyó-ölők, akiknek mesteriségük a mérges kigyók irtása és jól megélnék belőle, mert jutalmat kapnak minden megölt kigyó után.

A RÓKA ÉS A HOLLÓ.

— Vad Laczi rajza. —

Vad Laczi. — Így ni! Mindjárt kész, aztán nézheted, hugocskám. Remek, mondhatom.

Erzsike. — Mit rajzoltál le?

Vad Laczi. — Azt a mesebeli rókát és hollót... tudod, mikor fönn ült a holló a fán, szájában nagy darab sajttal, lenn pedig a ravasz, éhes róka addig dicsérte a holló gyönyörű hangját. És hogy a hiu holló csakugyan produkálni akarta, fölnyitotta a száját és kiejtette a sajtot. No, készen van. Nézd, ugy-e szép?

Erzsike. — I... igen... nagyon! Ez itt fönt... ez a holló, ugy-e?

Vad Laczi. — Az hát! Még a vak is ráismerhet.

Erzsike. — Persze... hogy ne? Nagyon hasonlít... De mégis hiba van a rajzban.

Vad Laczi. — Hiba! Hogy mersz ilyet mondani, te kis inczifinczi? Ugyan mi hiba volna?

Erzsike. — Hát az, hogy nincsen sajt a holló szájában.

Vad Laczi. — Buksi! Természetes, hogy nincs, mikor már kiejtette.

Erzsike. — De a róka szájában sincs.

Vad Laczi. — Nincs... nincs... Már hogy is volna? Hiszen már lenyelte. Nem látod, hogyan nyalja utána a száját?

Erzsike. — Ahá!

Vad Laczi. — No hát! Mondom: remek és tökéletes.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők nécsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A hősök.”

Görög tündérmesék gyermekek számára. Irta Kingsley Károly. Angolból fordította Pulszky Ágost. Hat könyvamatu képpel, díszes kötésben.

NÁCZI.

(Képpel a 200. lapon.)

Varga-inas vagyok én,
Náci a nevem.
Az én mesterségemet
Nagyon kedvelem.

Hogyha néha májszterom
Meglábszizaj is —
És a legények közül
Tép ez is, az is —

Bár májszterné asszonyom
Rázza üstököm,
S kávé helytt száraz kenyér
Az én früstököm —

S baraczkot nem szám — csak a
Fejem bubja kap:
Egy percz multán a kedvem
Csak annál vigabb —

Meg az orcám is piros
S a szívem vidám —
Ennél különb életet
Már nem is kíván.

Hát még akkor, amikor
Piczulát kapok
Czipellőért, csizmáért —
Kiskirály vagyok!

Jut szőlő és lány kenyér,
Fris, foszlós czipó...
Meg suttyomban füstölő
Hosszú cigará.

Varga-inas vagyok én,
Náci a nevem.
Az én mesterségemet
Nagyon kedvelem.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIX. köt. 11-ik számá-
ban közölt rejtélyes írás megfejtése:

A verebek a porban ugrálva csiripelnek.

Helyesen fejtették meg: Luczenbacher
Ada, Máder Hedvig és Emma, Vadász Margit és

Ilona (? A nevedet tisztán ird ki! *F. b.*), Keller
Elza és Andor, Gyárfás Erzsike, Friedmann Ernő
József, Tellner Elemér, Leipniker testvérek (Csak
nem vagytok mind a ketten betegek, hogy czeru-
zával irtok? *F. b.*), Thaly Florence, Csetényi
Erzsike, Hollós László, Stern Jolán és Birike,
Rozsnyay Sárka és Lilike, Egyházy János, Spányi
Margit, Romeiser Márta és Jolánka, Millián Emma,
Taxner Editke, Rickl Ilona, Gáldonyi László, Beke
Berti és Gyula, Badics Gizi, Hajós Pál és László,
Kovách Béla, Kellner Mariska és Erzsike, Bayer
Anti, Vásárhelyi Pál, Kummerer Paula (Mért nem
végig magad irtad meg a levelkédet? Bele fárad-
tál már az elejébe? *F. b.*), Déri Józsi és Lulu,
Schreiber testvérek, Weiss Róbert, Bedő Ilona,
Szitányi Ella és Ferike, Péterfy Vilma, Hefty
Paula, Veress Gizi és Józsi, Forster Jolán, Wurm
Betty, Lengyel Margit és Kálmán, Boros Margit,
Jurenák Gizi, Weisz Katicza, Rakovszky Zsófi-
ka (Magad irj! *F. b.*), Skultéty Teri, Gyulai Margit,
Endreffy Vilma, Weisz Gyula, Andreánszy Pisti,
Csia Erzsike, Somogyi Margit, Gál Ilonka és Kál-
mán, Kövesi Jenő, Háry Irén és Juliska, Hencz
Alexandra, Kazy Livia, Kiss Margit, Dapsy Kle-
mentina, Kazy Péter, Máj Katicza Ilona és Feri.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtén-
tén, nyertes lett Bayer Antal, Budapesten, kinek
a jutalom-könyvet (*»Czirmos czicza naplójából«*,
elbeszélések gyermekek számára, számos képpel,
díszes kötésben, a *»Forgó bácsi könyvtára«* című
sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal meg-
küldi.

*

A »KIS LAP« LIX. köt. 10-ik számában közölt
rejtvény megfejtését még beküldték: Máj Katicza,
Ilonka és Feri.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Boncsor Kristóf. A »Kis Lap« csak magyar
nyelven jelen meg. Van-e hasonló lap Szerbiában,
nem tudom. — Skultéty Feri. Jól csik szíves
kérdézősködésed s köszönöm is. Leveleiddben azon-
ban egyébről is írhatnál. — Schack Elluska és
Annuska. Hét éves kis lánytól csinos, rendes írás.
De melyötöké? Kedves mamátok mely néven járatta
annak idején a »Kis Lap«-ot? — Müller Olga.
Kísérleted gyöngécske. A versírásnak kötelező sza-
bályai vannak, melyekre, ha erős benned a verselés
kivánsága, megoktat a Torkos László kitűnő *»Ver-
stan«* cz. munkája. — Somogyi Margit. Hogy
érzi magát a hegyvidéki őzike a széles alföldön? —
Több levélről a jövő számban.

LEVELEZÉS.

Somogyi Margit a hozzá küldött tájképes lev. lapokat örömet viszonzozza hasonlókkal. (Kecske-mét, II. tized, Hegy-utca 62. sz.)

JÓ SZIV.

A szünnidei gyermektelep javára *Nyomárkay* Anna 1 kor.
Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Előfizetési felhívás
a
KIS LAP
októb.-deczemb. folyamára.

A FOLYÓ évnegyed végéhez közeledvén, kérjük a »Kis Lap« ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésök e hóval lejár, sziveskedjenek, a lap pontos szétküldhetése érdekében, megrendelésüket mielőbb megújítani.

Az új évnegyed a »Kis Lap« most folyó 59-ik kötetének folytatólagos és befejező számaikat fogja nyújtani, gondosan előkészített tartalommal mind érdekes szöveg, mind pedig művészi rajzok tekintetében. Hosszabb elbeszélésül rendkívül lebilincselő **indianus történet** fog megjelenni, az annak idején oly nagy tetszéssel fogadott „**Omas és Lalla**“ szerzőjétől, számos rajz kíséretében. Mint eddig, jövőre is érdekes változatosságban közöl minden szám kisebb **beszélyt, mesét, szindarabot**, ismeretterjesztő **cikket, költeményeket**, nagyobbára **rajzokkal**. Minden két hétben **színes melléklet** kíséri a lapot.

A rendes rovatok változatlanul maradnak, a rejtvények legszorgalmasabb megfejtői számára kitűzött **jutalmak kisorsolása** pedig ez évnegyed utolsó számával fog megtörténni.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre **2 korona.**
Fél évre **4 „**
Egész évre **8 „**

Az előfizetési pénzt korona-értékben sziveskedjenek beküldeni.

Az előfizetések, legcélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.